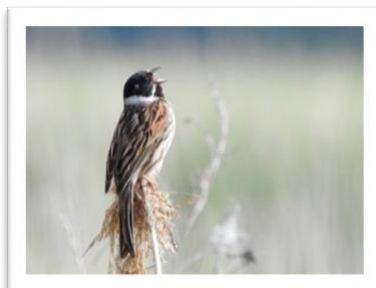
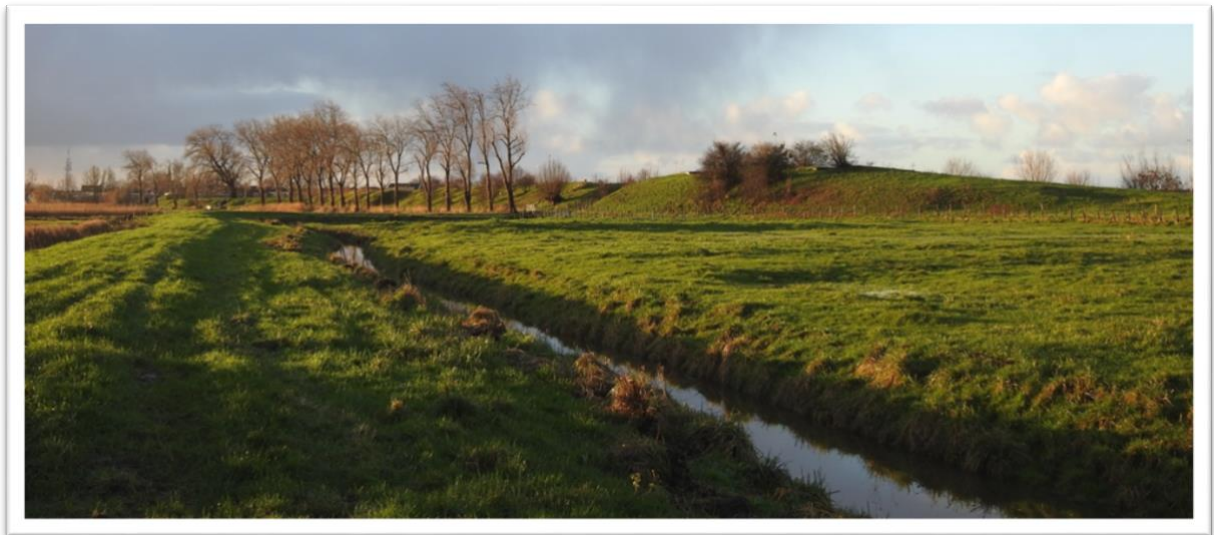

Jaarverslag 2021

Foto's voorzijde: Landje van Gruijters met Velserdijk en Geniedijk vanuit het noorden gefotografeerd, de nieuwe 'werk-kano', zingende Rietgors, grind kruien naar het Tweede Eiland januari 2021 / Ton Lansdaal

Colofon

Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters

Opgericht 14 oktober 2016

Dinkellaan 31

2105 VK Heemstede

Banknummer NL47 INGB 0007 8307 60

KvK 67070973

RSIN 856818227

www.landjevangruijters.nl

Inleiding

In het voorjaar genoten heel veel mensen van de vogels die je in het Landje van Gruijters van opvallend dichtbij kan bekijken. Er zijn Covid-wandelaars die bij het Landje nieuwsgierig werden naar de vogels, een verrekijker of fotocamera aanschaften en zo vogelaar werden. In dit verslagjaar hebben we weer veel gedaan om het de vogels in het Landje van Gruijters naar de zin te maken. Een flink project was het omvormen van een rieteland tot broedeiland voor sterns en Kluten. Dit begon als zeer zwaar werk, maar het afronden van de klus in februari was een fluitje van een cent door de vorst. De kosten voor de aanleg werden vrijwel volledig betaald door het Recreatieschap Spaarnwoude. Waarvoor dank! Onder het kopje broedvogels beschrijven we welke soorten er meteen al in het eerste jaar gebruik van maakten.

Eef van Huijssteeden bij de kano die we vanaf 2021 kunnen gebruiken. Met dank aan Landschap Noord-Holland en de Nationale Postcode Loterij / Johan Stuart

Leuk om te vermelden is de aanschaf van een kano met alle benodigdheden om de kano te vervoeren en te gebruiken. Dit was mogelijk door geld van de Nationale Postcode Loterij dat verspreid wordt door Landschap Noord-Holland onder aangesloten vrijwilligersgroepen. De kano gebruiken we vooral voor het transport van materialen naar de broedeilandjes. Ook de Stichting Krayenhoff en de Hekslootvereniging gaan de kano gebruiken.

Aan het einde van het jaar kreeg het Landje van Gruijters nog een cadeau van Recreatieschap Spaarnwoude. Dit maal vanwege het 5-jarig bestaan van onze Stichting. Op 14 december werd een vaste verrekijker geplaatst waarmee iedereen de vogels kan bekijken. De kijker werd op 17 december onthuld door Bram Diepstraten, wethouder van de Gemeente Velsen en

Hans Bonfrer en wethouder Bram Diepstraten bij het onthullen van de vaste verrekijker bij het Landje van Gruijters / Eef van Huijssteeden

bestuurslid van het Recreatieschap Spaarnwoude. Om het comfort van de gebruiker te verhogen, hebben we later een bankje achter de kijker geplaatst. De kijker wordt veelvuldig gebruikt.

Dit jaar deden we een flinke investering: de aanschaf van een maaimachine (foto). Daardoor loopt onze 'spaarpot' wat terug.

Geschiedenis stichting

De stichting beheert sinds 2016 het Landje van Gruijters bij Spaarndam. Dit is een natuurgebied van 9 hectare. Het omvat extensief begraasd en reliëfrijk grasland, ondiepe plassen en een rietveld. Het geheel is doorsneden met slootjes en de 13e-eeuwse Velserdijk. Het is al zo'n 50 jaar in beeld bij vogelaars als goed vogelgebied. Leden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland én bewoners van de aanliggende woonboten hebben in 2016 na overleg met het Recreatieschap Spaarnwoude de Stichting Duurzaam Natuurbeheer Landje van Gruijters opgericht. Daardoor kon het beheer goed aangepakt worden waarbij we vooral letten op de omstandigheden voor met name vogels.

De stichting is geheel afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. De financiering van de activiteiten is afhankelijk van giften, periodieke giften, subsidies, erfstellingen, projectbijdragen en sponsoring.

In de statuten staat dit als doelstelling van de stichting:

- Het in stand houden van het "Landje van Gruijters" als een uniek brakwatergebied voor fauna en flora door middel van behoud en verbetering.
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het natuur- en waterbeheer in 2021

Ondanks de corona-maatregelen konden we toch enkele werkdagen organiseren. Met minder mensen en op verschillende plekken. In januari werd het Tweede Broedeiland aangelegd. In augustus 2020 was het riet gemaaid en om te voorkomen dat het riet weer de overhand krijgt,

Kees Doodeman, Eef van Huijssteeden en Marnix Sluiters op het nieuw aangelegde broedeiland. Moe maar voldaan. / Johan Stuart

hebben we eerst een dik anti-worteldoek aangebracht. Om het grind vast te houden gebruikten we grindmatten. Vooral het overbrengen van het grind was een zware klus. Eerst zakken grind kruien door de blubber, vervolgens de zakken in een klein bootje laden. Op het eiland werden de glibberig geworden zakken uitgeladen en het grind verspreid over het eiland. Zwaar werk, maar gelukkig hadden we voldoende hulp. Later moest er nog wat grind aangebracht worden, maar dat was een makkie, want er lag inmiddels een dikke ijslaag op het

Spontane hulp van een Schaatser helpt bij het aanbrengen van het laatste grind op het Tweede Eiland / Johan Stuart

op het water. Met enkele sleeën en spontane hulp van enkele schaatsers was het grind snel ter plaatse. Het eiland functioneerde meteen want er werd in 2021 volop gebroed. Toch zijn we nog niet helemaal tevreden. Omdat de ondergrond niet vlak is, zijn op enkele plekken de grindmatten zichtbaar. Dat willen we in de zomer van 2022 beter afwerken.

Het lopende beheerwerk bestaat uit het maaien van riet en pitrus, het aanbrengen, onderhouden en opruimen van het schrikdraad om vossen te weren. Een eenmalige klus was het aanbrengen van beschoeiing bij een van de dammen. Dat kon gelukkig zonder veel kosten, doordat het Recreatieschap Spaarnwoude oud hardhout van gesloopte bruggen beschikbaar stelde. Leuk om te melden is dat Paul van Trigt en Peter Pennock het werken met de zeis als hobby hebben. Ze werken regelmatig in het Landje van Gruijters om pitrus of riet te maaien. Mede door hun inspanningen lukte het om voor de winter de meeste pitrus weg te hebben uit belangrijke delen van het Landje.

Paul van Trigt bevestigt de door hem gemaakte klepduiker onder water. Hiermee kunnen we beter de waterstand in het Landje van Gruijters regelen / Johan Stuart

Het waterpeil in het Landje van Gruijters is altijd een punt van aandacht. Op 14 oktober 2021 hebben we daarom een klepduiker geplaatst. Deze is gemaakt door onze vrijwilliger Paul van Trigt die smid is. Het juiste peil op een bepaald moment in het jaar is belangrijk. 's Winters nat en in het voorjaar langzaam indrogend zodat er voldoende slikrandjes zijn voor steltlopers. In de zomer mag het peil laag zijn, 's winters hoog. Om de waterstand te regelen hebben we niet veel middelen, op een buis door een dam na. Die open of dicht zetten was de enige mogelijkheid om iets te beïnvloeden. Maar met de klepduiker kunnen we het waterpeil in het Landje min of meer op het laagste peil van het boezemwater in het IJ en Zijkanaal C krijgen. Als dat te laag is, door bijvoorbeeld het achterwege blijven van regen, kunnen we water inlaten.

Net als andere jaren doen we onderzoek naar de vogelstand. De broedvogels tellen we volgens de BMP-methode en elke week zijn er tellingen van alle vogels in het gebied door leden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland gecoördineerd door Annemiek Huneker.

Financieel jaarverslag 2021

In kas op 1 januari 2021	€ 10.366,26
In kas op 31 december 2021	€ 8.661,62

Uitgaven

Beheer	€ 364,78
Investerings	€ 3.283,21
Voorlichting en communicatie	€ 85,17
Bankkosten	€ 127,98
Energie	€ 133,00
Totaal	€ 3.994,14

Inkomsten

Giften particulieren	€ 1.090,00
Vergoeding voor excursies	€ 552,50
Gift van organisaties	€ 472,00
Periodieke gift	€ 175,00
Totaal	€ 2.289,50

Saldo	- € 1.704,64
--------------	---------------------

Toelichting op de uitgaven en inkomsten

Onder de post **beheer** vallen kosten die gemaakt zijn voor het onderhoud van het vossenraster en voor pachter Bert Smolenaars voor maaierwerk. Ook maken we wat kosten voor de vrijwilligerswerkdagen.

Een grote **investering** was de aanschaf van een maaier die in bruikleen is gegeven aan boer Bert Smolenaars. Eigenlijk betreft het inruilen van de oude maaier die te zwaar was voor de trekker en de grond. Ook de kano, fietskar en peddels vallen onder deze post.

Onder **voorlichting en communicatie** vallen de hosting van de website landjevangruijters.nl bij one.nl en wat werkzaamheden aan de website die uitbesteed moesten worden.

De **energiekosten** vallen dit jaar mee omdat we de groepenkast hebben laten aanpassen voor een lager vermogen. We gebruiken alleen stroom voor het schrikdraad.

Toelichting op de inkomsten

Gelukkig zijn er veel mensen die het Landje van Gruijters een warm hart toedragen. Van hen hebben we **giften** gekregen waaronder een grote van € 1.000!

Als **vergoeding voor excursies** hebben we in 2021 een leuk bedrag opgehaald. Particulieren en organisaties zijn graag bereid te betalen voor een excursie in het Landje van Gruijters of elders. Daarom gaan we in 2022 betaalde excursies op grotere schaal aanbieden.

Onder **gift van organisaties** valt een bijdrage van Landschap Noord-Holland voor de kano en toebehoren. Zij helpen de aangesloten vrijwilligersgroepen met geld van de Nationale Postcode Loterij. De rekeningen voor de aanleg van het Tweede Eiland zijn rechtstreeks naar Recreatieschap Spaarnwoude gegaan.

Dit jaar hebben we voor het eerst een **periodieke gift** ontvangen van een natuurliefhebber uit Velsbroek. Dit bedrag zullen we ook de komende 4 jaar ontvangen. Heel prettig voor het Landje, en de gever kan het volledige bedrag aftrekken bij de belastingaangifte.

Wij zijn heel blij met deze bedragen als blijk van steun voor ons werk.

*Blauwborst /
Johan Stuart*

Ontwikkeling financiën

In 2021 liep ons 'vermogen' terug met € 1.704,64. We kunnen dit wel opvangen, maar op termijn moeten we zorgen meer vaste inkomstenbronnen. In 2022 gaan we daarom meer excursies geven waarvoor we een vergoeding vragen. Dit geld kunnen we dan inzetten voor het reguliere beheer en de vaste kosten. Voor investeringen en projecten zullen we sponsors of subsidies moeten zoeken. Ook hopen we op meer giften van particulieren.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van kosten en baten vanaf 2017. We hebben de grote gift, die we in mei 2017 van het Ruigrokkfonds kregen, in dit overzicht buiten beschouwing gelaten. Zie daarvoor het Jaarverslag over 2016, 2017, 2018 en 2019.

UITGAVEN

	2017	2018	2019	2020	2021
Bankkosten	€ 19		€ 110	€ 123	€ 128
Natuurbeheer	€ 312	€ 323	€ 721	€ 1.280	€ 365
Diverse	€ 1.036				
Energie en meterkast		€ 1.005	€ 275	€ 844	€ 133
Investeringen			€ 512	€ 880	€ 3.283
Organisatiekosten		€ 65	€ 13	€ 27	0
Voorlichting/communicatie			€ 40	€ 48	€ 85
Totaal	€ 1.367	€ 1.393	€ 1.671	€ 3.202	€ 3.994

INKOMSTEN

	2017	2018	2019	2020	2021
Energie (terug bij eindafr.)			€ 707		
Erfenis				€ 800	
Excursie-inkomsten				€ 212	€ 553
Gift van goed doel	€ 1.000	€ 900	€ 900	€ 950	€ 472
Gift van particulieren		€ 1.070	€ 25	€ 35	€ 1.090
Periodieke gift					€ 175
Sponsoring			€ 1.750	€ 400	
Totaal	€ 1.000	€ 1.970	€ 3.382	€ 2.397	€ 2.290

Saldo	-€ 367	€ 577	€ 1.711	-€ 805	-€ 1.704
-------	--------	-------	---------	--------	----------

Uitgaven en inkomsten in de jaren 2017 t/m 2021. Exclusief gift Ruigrokkfonds in 2017.

Gewerkte uren door vrijwilligers

Vrijwilligers maakten 243 uren, 14 uren meer dan in 2020. Deze uren werden op 28 dagen besteed (in 2020 16 dagen). Er waren drie werkdagen waar we met 9, 5 en 11 mensen aan de slag waren.

De werkzaamheden bestonden vooral uit: plaatsen en onderhouden vossenraster, maaien met eenasser, maaien pitrus en riet met de zeis, hooien, afvoeren maaisel, aanleg broedeiland en plaatsen van beschoeiing.

Verder zijn er wekelijkse vogeltellingen waaraan in 2020 ongeveer 150 uur werd besteed en broedvogeltellingen waarmee 2 tellers samen zo'n 16 uur bezig waren.

Buiten deze velduren waren er vergaderingen van het bestuur en een overleg met medewerkers van Recreatieschap Spaarnwoude.

Voor de vogelexcursies in het Landje van Gruijters is veel belangstelling. Vanaf 2022 willen we deze vaker gaan organiseren ook als bron van inkomsten / Simone Kerkdijk

Broedvogels in 2021

Sinds 2018 tellen Peter Pennock, Johan Stuart, en soms ook anderen, de broedvogels van het gebied volgens de BMP-methode van Sovon. Het getelde gebied ligt binnen de wegen Redoute en Liniepad en is 9 ha groot. Elk voorjaar zijn er 7 tot 8 tellingen 's morgens bij zonsopgang en één tijdens de avond/nacht.

In de tabel een overzicht van het aantal vastgestelde territoria van de broedvogels in het Landje van Gruijters in de jaren 2018 t/m 2021. Uit de cijfers blijkt dat het goed gaat met de Kluut, Kokmeeuw en Visdief. Zij profiteren van de broedeilanden. De groei van het aantal Kluten en Visdieven

komt vooral door het beschikbaar komen van wat we het Tweede Eiland noemen. Nieuw is verder de Kleine Canadese Gans, een exoot die vooral in Noord-Holland voorkomt.

Bij veel andere soorten zijn de aantallen opvallend constant.

Kluut met jong / Ton Haver

SOORT	2018	2019	2020	2021
Knobbelzwaan	0	0	0	1
Grauwe Gans	5	9	5	5
Soepgans	3	2	7	3
Grote Canadese Gans	0	1	1	1
Kleine Canadese Gans	0	0	0	1
Nijlgans	1	3	1	1
Bergeend	3	2	3	3
Kuifeend	0	0	0	1
Krakeend	8	4	4	4
Slobeend	2	2	1	1
Wilde Eend	9	11	12	11
Soepeend	1	1	1	2
Wintertaling	0	1	1	0
Waterral	1	0	0	0
Waterhoen	3	3	2	1
Meerkoet	10	10	12	11
Scholekster	1	0	1	0
Kluut	12	15	16	30
Kleine Plevier	1	2	1	2
Kievit	2	2	2	1
Grutto	2	0	1	0
Tureluur	1	3	4	2
Kokmeeuw	0	0	0	8
Visdief	1	1	2	5
Koekoek	1	1	1	1
Kauw	1	0	0	0
Zwarte Kraai	1	1	1	1
Pimpelmees	1	0	0	0
Koolmees	1	1	1	1
Fitis	1	1	0	1
Grasmus	0	0	0	1
Bosrietzanger	2	0	2	1
Kleine Karekiet	4	3	2	5
Rietzanger	1	3	3	4
Merel	0	1	0	0
Roodborst	0	0	1	0
Winterkoning	1	1	0	0
Blauwborst	0	2	1	2
Huisemus	1	0	0	0
Witte Kwikstaart	1	1	1	1
Rietgors	1	1	1	1
Totaal aantal territoria	83	88	92	113
Aantal soorten	31	28	30	31

Aantal territoria van de broedvogels in het Landje van Gruijters in 2018 t/m 2021. Er is geteld volgens de BMP-methode van Sovon. Een vet gedrukte soort staat op Rode Lijst uit 2017.

Resultaat wekelijkse vogeltellingen

Sinds 1975 worden er tellingen gehouden in het Landje van Gruijters. De laatste jaren zijn de tellers wekelijks op stap. Er worden drie telgebieden onderscheiden: Landje van Gruijters, IJsbahn en de fortgracht en omgeving. Dit levert een grote set aan gegevens op waarmee allerlei analyses gedaan kunnen worden. Interessant is altijd het maximaal aantal aanwezige vogels van een soort. In de tabel staat het maximum aantal aanwezige vogels in de drie telgebieden samen. De cijfers van de wekelijkse tellingen is aangevuld met cijfers ontleend aan de website waarneming.nl. Met dank aan alle tellers en coördinator Annemiek Huneker.

*Kleine Plevier met
rode muggenlarve /
Koos Dansen*

*Kemphanen / Ton
Lansdaal*

Soort	2018	2019	2020	2021
Aalscholver	20	11	29	110
Bergeend	23	29	42	30
Blauwe Reiger	6	11	7	8
Bokje		1	3	2
Bontbekplevier	17	21	3	1
Bonte Strandloper	4	6	1	3
Bosruiter	6	6	1	3
Dodaars	2	1	3	1
Fuut	4	4	11	6
Grauwe Gans	415	178	270	490
Groenpootruiter	2	7	5	7
Grote Canadese Gans	107	160	7	200
Grote Zilverreiger	1	3	1	2
Grutto	250	203	197	196
Grutto, IJslandse	23	25	25	20
Ijsvogel	2	2	2	2
Kemphaan	9	9	12	20
Kievit	100	150	112	200
Kleine Mantelmeeuw	15	4	4	6
Kleine Plevier	9	13	16	5
Kluut	60	103	109	70
Knobbelzwaan	2	22	10	5
Kokmeeuw	188	300	210	100
Krakeend	66	108	126	104
Kuifeend	23	50	29	22
Lepelaar	3	8	6	7
Meerkoet	44	89	116	76
Nijlgans	26	18	77	64
Nonnetje	7	5	12	13
Oeverloper	9	6	6	6
Ooievaar	1	1	9	2
Regenwulp	1	1	11	
Scholekster	4	4	3	4
Slobeend	45	27	30	40
Smient	338	299	213	200
Soepeend	13	17	10	7
Soepgans	46	37	44	45
Steenloper	1		1	1
Stormmeeuw	3	14	7	2
Tafeleend	10	12	20	17
Temmincks Strandloper	1	3	6	
Tureluur	102	75	52	46
Visdief	6	7	20	23
Waterhoen	11	8	8	12
Waterpieper	38	32	50	40
Waterral	1	1	2	3
Watersnip	39	9	8	18
Wilde Eend	87	61	77	59
Wintertaling	243	124	136	120
Witgat	10	11	3	2
Wulp	1	14		1
Zilvermeeuw	7	12	7	5
Zilverplevier		3		
Zomertaling	1	1	1	
Zwarte Ruiter	2	6	9	2
Zwarte Zwaan	2	4	2	

Maximum aantal aanwezige exemplaren van een aantal watervogels voor het Landje van Gruijters, IJsbaan Nova Zembla en Fort benoorden Spaarndam samen in de jaren 2018 t/m 2021. Gebaseerd op de wekelijkse tellingen van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, aangevuld met waarnemingen van waarneming.nl.

Aantal waargenomen soorten

Veel bezoekers van het Landje van Gruijters leggen hun natuurwaarnemingen vast op de website waarneming.nl. Onderstaande tabel geeft het totaal aantal ingevoerde soorten per jaar van een aantal makkelijk herkenbare groepen in verschillende perioden. De onderste rij geeft alle soorten die er zijn waargenomen dus inclusief, insecten, spinnen, slakken etc.. De tabel geeft een interessant beeld, maar zegt absoluut niets over voor of achteruitgang van de soortenrijkdom. Het zegt alleen iets over de bereidheid van natuurliefhebbers om hun observaties aan het internet toe te vertrouwen. We hopen door dit tabelletje te publiceren, dat veel meer mensen al hun waarnemingen doorgeven.

	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal 2017-2021	T/m 31 december 2021
Vogels	112	111	115	108	122	155	176
Zoogdieren	3	4	4	5	3	9	12
Amfibieën	0	1	2	2	2	4	5
Dagvlinders	10	11	5	6	9	19	21
Libellen	0	1	1	0	2	3	7
Planten	11	21	18	41	53	99	137
Totaal soorten	148	156	165	183	220	371	493

Op waarneming.nl ingevoerde soorten van de meest herkenbare soortgroepen in het Landje van Gruijters. De onderste rij is het totaal aantal soorten. Dit is exclusief hybriden, varianten en ondersoorten.

Grutto's / Ton Lansdaal

Bestuursleden 2021

Hans Bonfrer, voorzitter
Eef van Huijssteeden, secretaris
Johan Stuart, penningmeester
Simone Kerkdijk, adviseur
Eric Voorhoeve, adviseur